

ПОЛИТИКА ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

МИСИЯ И ЦЕННОСТИ

Център за развитие на медиите е създаден през 1998 г. с цел да съдейства за утвърждаване на свободата на словото, безпрепятствения обмен и разпространение на информация, за подпомагане на независимите медии в България, за насърчаване на съвременната българска журналистика, както и за разширяване на сътрудничеството между държавната администрация, частния сектор, образователните институции и неправителствените организации, с оглед по-нататъшното демократизиране и либерализация на българския медиен сектор.

ЦРМ работи за изграждането на добре информирана професионална медийна общност с широки международни контакти и висок обществен статут в България. ЦРМ създава партньорства с медийни институции от Европа, Азия и САЩ за разработване на програми за професионална квалификация за журналисти и медиен мениджмънт, адаптиране и издаване на учебна литература в областта на медиите.

Въпреки че ЦРМ не е организация, специално фокусирана върху децата, борбата за защита на децата и юношите, както и насърчаването на тяхното благосъстояние и защитата на техните права е от основно значение в нашата работа.

Като част от нашия ангажимент към правата на човека, ние предоставяме обучение по медийна грамотност и насърчаваме техните знания в три области на действие, извънкласно образование, университетско образование и обучение на професионалисти, с цел да допринесем за развитието на отговорни, критични личности и популяризатори на култура, зачитаща човешкото достойнство.

Във всички проекти, които изпълняваме, нашата работа се основава на ценностите на постоянство, справедливост, сигурност, свобода, равенство, солидарност, честност, прозрачност, уважение към многообразието, толерантност, отговорност и ангажираност, които трябва да бъдат гарантирани на всички, без разграничение. Ето защо ние признаваме децата и юношите като субекти на права, което включва техните права да бъдат защитени и полагани грижи.

Поради всички тези причини ЦРМ се ангажира със защитата на правата на децата при изпълнение на своята работа и със защитата на децата и юношите от действия, които могат да ги изложат на риск от всякакъв вид насилие или вреда, било то физическо, сексуално, или психологическо насилие, или продукт на небрежност.

ДЕФИНИЦИИ

Дете и деца:

Съгласно Конвенцията за правата на детето, дете е лице на възраст под 18 години (освен ако съгласно приложимия за детето закон пълнолетие не е навършено по-рано).

Защита :

Член 19 от Конвенцията за правата на детето гласи:

1. Държавите-страни предприемат всички подходящи законодателни, административни, социални и образователни мерки за защита на детето от всички форми на физическо или психическо насилие, нараняване или злоупотреба, пренебрегване или небрежно отношение, малтретиране или експлоатация, включително сексуално насилие, докато е в грижата на родител(и), законен настойник(и) или всяко друго лице, което се грижи за детето.

2. Такива защитни мерки трябва, ако е уместно, да включват ефективни процедури за създаване на социални програми за предоставяне на необходимата помощ на детето и тези, които се грижат за детето, както и за други форми на превенция и за идентифициране, докладване, насочване, разследване, лечение и проследяване на случаите на малтретиране на деца, описани по-горе, и, ако е подходящо, за съдебно участие.

Насилие над детството:

Това е всяка форма на физическо или психическо нараняване или злоупотреба, пренебрегване или небрежно отношение, малтретиране или експлоатация, включително сексуално насилие. Насилието срещу деца никога не може да бъде оправдано и трябва да бъде решително отхвърлено и да се бори, дори в привидно най-леките му форми като физическото наказание. Освен че има отрицателни последици за настоящето и бъдещото развитие и благополучие на децата, то означава отричане на достойнството на децата като човешки същества.

Форми на насилие над детството:

1. Пренебрегване или небрежно отношение

Това се определя като липса на внимание към физическите, психологическите и емоционалните нужди на децата и юношите.

2. Психологическо насилие

Отнася се за всички форми на вербална и психологическа агресия, които засягат емоционалното благополучие на децата и юношите, като заплахи, обиди, унижение, подигравки или изолация.

3. Физическо насилие

Това е най-очевидната форма на злоупотреба. То включва както умишлени, така и неумишлени действия, които могат да имат сериозни или фатални физически последици. Проявява се чрез удряне, порязване, изгаряне, осакатяване, разклащане или побой и др.

4. Сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца

Това включва подлагането на деца или юноши на сексуално поведение от лице (възрастен или друг непълнолетен) в контекст на неравнопоставена власт, обикновено чрез измама, сила, лъжи или манипулация. Има много сериозни последици върху емоционалното, психологическото и психосексуалното развитие и благополучие на детето, които могат да се удължат с времето.

5. Тормоз и кибертормоз

Тормозът е форма на насилие от страна на връстници, което се състои от поведение на индивид или група, което се повтаря с течение на времето, за да нарани, тормози, заплашва, изплаши, изплаши или да се заяжда с друго лице с намерението да причини вреда. То е различно от другите видове агресивно поведение, защото включва дисбаланс на силите, който оставя жертвата неспособна да се защити. Кибертормозът е форма на тормоз, която включва използването на мобилни телефони (текстови съобщения, обаждания, видеоклипове), интернет (имейл, социални мрежи, незабавни съобщения, чат, уебсайтове) или други информационни и комуникационни технологии за умишлено тормоз, тормоз, злоупотреба, обиждате, заплашвате или сплашвате някого. Особеността на кибертормоза е, че една агресия, която е записана и качена в интернет, се счита за кибертормоз поради възможността за безброй възпроизвеждания и потенциалната му глобална аудитория.

6. Изтезания и нечовешко или унижително отношение

Отнася се за актове на насилие срещу деца или юноши с цел принуждаване към признание или извънсъдебно наказание за незаконно или престъпно поведение.

7. Вредни практики

Това се отнася до определени форми на насилие срещу деца и юноши, които са често срещани в някои общества, култури или традиции и противоречат на зачитането на правата на децата, като женско генитално осакатяване, насилствени ритуали за посвещаване или принудителен брак.

ЦЕЛ НА ПОЛИТИКА ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

Целта на нашата политика за закрила на детето е да изясним етичния и правен ангажимент на ЦРМ към защитата и най-добрите интереси на непълнолетните при разработването и изпълнението на нашите дейности, в съответствие с Конвенцията за

правата на детето (и нейната незадължителна протоколи), автономното и национално законодателство за закрила на детето в България.

На 20.11.1989 г. Общото събрание на Организацията на обединените нации приема Конвенцията за правата на детето – първата юридически обвързваща международна конвенция, която утвърждава човешките права на всички деца. Република България ратифицира Конвенцията с решение на ВНС от 11.04.1991 г. и от месец юни 1991 г. тя е в сила за страната и е част от вътрешното право.

В съответствие с Конвенцията за правата на детето България трябва да насърчава всички законодателни, административни, социални и образователни мерки, необходими за гарантиране на правото на детето или юношата да се развива без всякаква форма на насилие, нараняване, физическо или психическо насилие, пренебрегване или небрежност, малтретиране или експлоатация.

Следователно, целта на тази Политика е да дефинира основните принципи и правила за действие по отношение на защитата на непълнолетните при развитието на дейностите на ЦРМ, проактивно създаване и поддържане на организационна култура и условия за насърчаване, насърчаване, защита и прилагане на правата на деца и юноши и по този начин да предотвратяваме и обезсърчаваме действия или бездействия, независимо дали са умишлени или случайни, които поставят децата и юношите, които участват в дейностите на нашата организация, в рискови ситуации.

Накратко, тези цели са конкретизирани в следните аспекти:

- Да има набор от действия за предотвратяване и намаляване на рисковете за деца и юноши.
- За да се гарантира, че всички хора, свързани с изпълнението на работата на ЦРМ, са запознати с тази политика.
- Да се опишат подробно процедурите и протоколите за действие в случай на възможни ситуации на липса на защита, малтретиране и/или насилие срещу деца и юноши.
- Да се уточнят действията, които трябва да се насърчават, за да се предотвратят ситуации на насилие и да се създадат пространства и контексти на добро отношение към деца и юноши.

ОБХВАТ НА ПРИЛОЖЕНИЕ

Принципите и насоките, съдържащи се в тази Политика, се прилагат за всички дейности, извършвани от ЦРМ, на национално и международно ниво и за целия персонал на ЦРМ, както и за всички лица, които си сътрудничат с ЦРМ, независимо от техните трудови правоотношения, което включва стажанти и доброволци, и се прилага както за физически лица, така и за юридически лица, участващи във всички дейности, организирани от юридическото лице.

Всички лица, свързани с изпълнението на работата на ЦРМ, споделят отговорността за спазването и осигуряването на съответствие с тази политика. В случай на външен или

подизпълнителски персонал, наетата институция или компания е отговорна за оповестяването на тази политика.

ПОСОКИ НА ДЕЙСТВИЕ

Политиката определя ръководните принципи, подход и стандарти, които трябва да се спазват в различните аспекти на нашата работа, за да се гарантира, че ЦРМ е безопасна организация за деца и юноши.

МЕРКИ ЗА ПРОФИЛАКТИКА

ЦРМ се ангажира:

- че процесите на подбор на персонала, отговорен за действията с непълнолетни, вземат предвид в профила на кандидатите, тяхната чувствителност и способността им да работят с този сектор от населението ;
- че всички служители, включително доброволци и стажанти, имат най-добрия интерес на детето като приоритет във всички свои действия и са наясно, разбират и са ангажирани със своите отговорности в рамките на тази политика;
- че целият персонал, включително доброволци и стажанти, получава необходимата информация и обучение, за да знае кога дете се нуждае от помощ и какви стъпки да предприеме, ако открие ситуация на насилие, както е посочено в тази политика;
- че всички партньори са запознати с тази политика.

По отношение на своята дейност ЦРМ се задължава да:

- оценява рисковете от тези дейности и проекти, в които децата и юношите са пряко включени;
- класифицира дейностите според степента на риск;
- определя стъпките, които ще бъдат предприети за смекчаване или премахване на тези рискове.

Документът за индикаторите на риска (приложение I) има за цел да установи и идентифицира потенциалните рискове, за да гарантира, че всяко пространство е безопасна среда.

ЗАЩИТА

За да защитим децата и юношите, от съществено значение е да вземем сериозно всички възникнали опасения и да предприемем необходимите действия. Това ще насърчи най-добрия интерес на детето, ще предотврати възникването на подобни ситуации в бъдеще и ще гарантира правилното наказателно преследване на всички престъпления, които може да са били извършени.

Следователно ЦРМ се ангажира да гарантира, че всичките му служители и сътрудници:

- са нащрек за признаци на насилие, независимо дали физическо, сексуално, емоционално или пренебрегване, изоставяне, експлоатация, насилие и дискриминация, които предполагат, че детето е в опасност;
- са запознати с вътрешния протокол за действие в случай на подозрение или твърдение/инцидент (вж. Приложение II);
- имат на свое разположение безопасни, подходящи и достъпни средства за докладване/инциденти (вижте приложение III).

ОТГОВОРНОСТ

Отговорност за прилагането на Политиката за закрила на детето носи ръководството на ЦРМ. В крайна сметка, крайната отговорност за закрилата на детето във ЦРМ е общото ръководство и настоятелството, като орган за подкрепа и вземане на решения. Всяко неспазване на Политиката за закрила на детето ще се счита за сериозно нарушение и ще бъде последвано.

МОНИТОРИНГ И ПРЕГЛЕД НА ПРОТОКОЛА

Мониторингът и прегледът на този Протокол за закрила на детето на ЦРМ се извършват на всеки три години.

Приложение I

Физически показатели	Психологически и показатели	Социални индикатори	Сексуални показатели
Следи от удари, изгаряния или рани, които крие или не знае как да обясни. Липса на хигиена и грижи (лоша хигиена, неподходящо за сезона облекло, повтарящи се паразитози и др.). Уморен вид, заспива по време на дейности. Често гладуване. Идва на дейности с признаци на заболяване и/или не получава медицинското проследяване, от което се нуждае. Пикае или ака денем или нощем, когато контролът върху сфинктера вече е установен. Оплаква се от чести болки, понякога неспецифични, без видима причина като главоболие или болки в корема. Показва рязка промяна във външния вид: силна загуба на тегло или наддаване на тегло. Сърбеж/болка/дискомфорт в областта на	Липса на концентрация. Проблеми с храненето (много лакомо дете или загуба на апетит). Апатия, тъга, необясним упадък. Страх и страх от конкретни дейности или хора. Свърхбдително отношение (бдително, подозрително...). Поведенческа регресия (поведение, твърде незряло за тяхната възраст). Поведение, което е твърде зряло за тяхната възраст (напр. натрапчив болногледач). Трудности в саморегулацията, тежки и постоянни	Изоляция. Нежелание за участие в дейности с други членове на групата или други възрастни от субекта. Липса на постоянство в посещаването на дейности. Трудно общува в групата на връстниците и/или с възрастните в институцията. Има малко приятели. Ръководи група негативно или позволява да бъде контролиран от другите. Злоупотреба с наркотици или алкохол.	Сърбеж/болка/дискомфорт в областта на гениталиите, при ходене или седене. Неподходящи за възрастта сексуални знания или език. Компулсивна и/или публична мастурбация. Ранно или извън контекста провокативно или съблазнително поведение. Явно сексуално поведение, неподходящо за тяхната възраст. Сексуално насилие над други деца и юноши. Бременност (със или без) отказ за идентифициране на бащата.

гениталиите, при ходене или седене. Забавяне във физическото или психомоторното развитие. Болезнени трепвания при резки движения. Непрекъснати фрактури на костите. Внезапни проблеми със зрението и слуха.	избухвания, загуба на контрол. Агресивни, враждебни и дистанцирани реакции към другите. Опит за самоубийство и депресивни симптоми. Наличие на сериозна психопатология (тревожни разстройства, депресия, нарушения на съня или храненето, нарушения на привързаността, посттравматични и стресови разстройства, сексуални разстройства). Суицидни мисли, самонараняване и самонараняване.	Антисоциално поведение : бягства, вандализъм, дребни кражби, кражби от съученици и др. Отсъствие: многократно отсъствие от час без оправдание. Проявява слаб интерес и мотивация за училищна работа. Значителна промяна в представянето в училище без видима причина. Избягва да бъде въведен или да се прибира въведен или на друго конкретно място. След прекарване на определено място (у дома, на село, лагер) се връща по-лошо към дейността (тъжен,	
--	--	---	--

		мръсен и т.н.). Прекарва твърде много време сам за възрастта си. Поема твърде много задължения за възрастта си или упражнява родителски задължения с по-малки братя и сестри. Отказва да говори за семейството си или се отнася към тях или хората, които се грижат за него със страх. Скита по улиците през цялото време. Прибира се сам или казва, че няма кой да се грижи за него/нея.	
--	--	---	--

Приложение II

ПРОЦЕДУРА

ЦРМ трябва да прилага протокола за действие в случай на всеки случай на насилие, агресия или тормоз, като винаги гарантира принципите на защита, поверителност и максимална предпазливост.

Делегатът за защита (Яна Пеловска, yana.pelovska@mediacenterbg.org) е лицето, отговорно за всяко активиране на протокола за действие.

Персоналът и сътрудниците на ЦРМ са агенти за превенция и уведомяване, а не за намеса. Тяхната задача по този въпрос се състои в спазване и налагане на спазването на протокола, както и съобщаване и/или докладване за всяко нарушение на протокола на делегата за защита на ЦРМ.

ЦРМ се задължава да разследва всеки инцидент на насилие или тормоз, който се случва в рамките на нейния обхват, когато има подозрение, че е извършен срещу непълнолетни, дори в случай на неясни подозрения или просто интуиция, че нещо не е наред.

Персоналът и сътрудниците на ЦРМ, които открият или подозират ситуация на риск или злоупотреба, било от семейния контекст, или вътрешно (от служители или сътрудници на ЦРМ), трябва да докладват за това на ръководителя на Защитата, който ще отнесе случаите до съответните органи, отговорни за осигуряване на законосъобразност, специализирана в защита на детето, силите и корпусите на държавната сигурност и прокуратурата.

За да отнесе случая, той/тя ще поиска съгласието на детето или юношата или неговите/нейните родители или настойници, освен в случаите, когато това би поставило детето в ситуация на по-голям риск.

Ако предполагаемата ситуация не е вътрешносемейна, семейството ще бъде информирано и ще бъде информирано за препращането на случая и стъпките, които трябва да следват, поддържайки и показвайки наличността на ЦРМ по всяко време.

Приложение III

ВАЖНИ КОНТАКТИ

Делегат за закрила на детето на ЦРМ

Име и фамилия: Яна Пеловска

Имейл: [yana.pelovska@mediacenterbg.org](mailto: yana.pelovska@mediacenterbg.org)

ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

Телефон: + 3592 933 90 10 + 3592 933 90 11 116 111

София - тел.: 02/933 90 35, 02/933 90 39, 02/9339053

Бургас - тел./факс: +359 56/82 71 53

Варна - тел./факс: +359 52/64 24 25

Враца - тел./факс: +359 92/66 65 25

Пловдив - тел./факс: +359 32/64 97 98

Русе - тел./факс: +359 82/82 69 72

СПЕШНИ СЛУЧАИ

Телефон: 112

ЕВРОПЕЙСКА И НАЦИОНАЛНА ЛИНИЯ ЗА ПОМОЩ ЗА ДЕЦА

Телефон: 116 111

Европейската и национална телефонна линия за деца работи в целия Европейски съюз и в различни автономни общности на страната ни. Работи 365 дни в годината, 24 часа в денонощието. То е поверително и безплатно.